

ENTREVISTA A MIQUEL ICETA

“La sentència sobre l'Estatut és responsabilitat del TC, no de Madrid”

GEMMA AGUILERA

EL TEMPS, 6.07.10

Miquel Iceta (Barcelona, 1960) és vice-primer secretari del PSC i portaveu del grup parlamentari dels socialistes. Fou membre de la ponència per a la reforma de l'Estatut aprovat el setembre del 2005.

—L'endemà de la manifestació del 10 de juliol, en què ha de canviar la relació de Catalunya i Espanya?

—En aquests moments només sabem quins articles han estat anul·lats totalment o parcialment, però ni tan sols tenim la fonamentació jurídica d'aquesta anul·lació. Hem d'esperar a tenir la sentència i analitzar-la a fons per determinar en quina mesura ha quedat modificat l'Estatut que vam votar els catalans. Després d'això, cada partit ha de definir les seves prioritats.

—Quina és la del PSC?

—Defensar la integritat i el desenvolupament ple de l'Estatut que els catalans vam votar. Després d'analitzar la sentència, haurem d'articular una resposta política, jurídica i institucional amb l'objectiu de recuperar la literalitat de l'Estatut.

—Per tant, la manifestació a què cridà el president Montilla és un gest per a demanar respecte més que no pas un enfrontament?

—La manifestació serveix per a dir que estem indignats perquè hi ha hagut una sentència d'un tribunal que està en una situació anòmla. O hauria hagut d'inhibir-se o hauria hagut d'avaluar la plena constitucionalitat del text. En segon lloc, som un nació i ningú no ho pot negar. I tercera qüestió, tenim un respecte sagrat a allò que la gent va votar. I com s'ha de defensar? A través de la política, i amb unitat si és possible. Tots treballem per aconseguir-ho, però som molt conscients que no és fàcil, perquè els projectes polítics i nacionals dels partits catalans no són coincidents. Amb tot, cal fer un esforç per posar a davant tot allò que ens uneix i deixar per a més endavant allò que ens separa.

—El PSC seria partidari de convocar un segon referèndum perquè el poble català tornés a opinar sobre l'Estatut?

—No en som partidaris, perquè aquest referèndum no seria legal i fóra perquè la gent digués que no. I què faríem, ens quedaríem amb l'Estatut del 1979, o n'hauríem de fer un de nou? Quan es fa un referèndum s'ha de trobar una pregunta que sigui prou clara perquè de la resposta de la gent se'n derivi un mandat concret. El nostre problema no és tant dir no a la sentència, sinó a què diem sí.

—La sentència del Constitucional trenca el pacte polític entre Catalunya i les institucions espanyoles, que van votar l'Estatut al Congrés i el Senat?

—No es trenca cap pacte. La sentència només és responsabilitat del TC, i per tant, el TC no havia pactat res i no ha trencat res, sinó que ha fet un mal ús de les seves capacitats. Li ha mancat la visió d'estat que hauria de tenir una institució com aquesta. Ha pres una opció molt

equivocada i perillosa, que és fer una interpretació restrictiva de la Constitució del 1978.

—La Constitució encara és vàlida per a l'encaix Catalunya-Espanya?

—Si des de les institucions espanyoles es digués que no hi ha cap altra interpretació possible ni avui ni mai, aleshores seria terrible, perquè els que tota la vida hem defensat que la Constitució dóna el camp de maniobra per a l'afermament de la identitat nacional de Catalunya ens trobaríem sense arguments.

—Aquest TC no ha permès aquest encaix constitucional. Quins arguments teniu per a defensar la validesa de la Constitució?

—Que aquest TC no hagi estat capaç d'encaixar l'Estatut, a parer del PSC no invalida el pacte de l'any 1978. Tampoc no pensem regalar a aquest tribunal la possibilitat de segrestar definitivament allò que va implicar el pacte constitucional.

—Per tant, no cal impulsar una reforma la Constitució?

—Nosaltres l'hem demanada tota la vida per al tema del Senat.

—No hi té gran cosa a veure.

—Ara la nostra prioritat és garantir que allò que va votar Catalunya continuï intacte. Però abans de pronunciarnos sobre la situació, hem de tenir la sentència, que no arribarà fins el 12 de juliol.

—La via federal encara és possible?

—És la nostra. Creiem que l'estat de les autonomies ha d'evolucionar en un sentit federal perquè és l'única manera de mantenir un projecte espanyol, garantint la diversitat cultural i lingüística.

—Aquesta sentència, si més no, és un obstacle en aquest camí?

—És veritat que sentències com aquesta ho fan més difícil, però el PSC no abdicarà de les seves conviccions. No serà un tribunal que ens farà canviar d'opinió.

—Si fracassés la via federal, el vostre partit veuria viable que Catalunya exercís el dret d'autodeterminació?

—Tenim el projecte que tenim, que és federalista. Si al primer cop de vent canviéssim d'opinió demostrariem que els nostres objectius són febles. Reconeixem que el Constitucional ens ha posat un entrebanc important al camí, però estem convençuts que serem capaços de vèncer-lo. Som molt clars, proposem recuperar tot l'Estatut, i no preveiem més opcions.

—Aquesta sentència, però, pot haver generat més sentiment independentista?

—Doncs no ho sé, però sens dubte la gent que creu que Espanya ha de reconèixer-se a ella mateixa com a plural, doncs ha tingut una molt mala notícia. No sé si la gent es farà més independentista o més passiva, però sí que sé que la idea d'Espanya ha rebut un cop fort precisament per part de la gent que diu que la vol defensar.

—Què ha passat des que el 2004 Rodríguez Zapatero assegurà que aprovaria l'Estatut tal com sortís del Parlament de Catalunya fins avui?

—Ha passat que tenim Estatut gràcies a Zapatero i el pacte que vam fer les forces polítiques catalanes i en concret el que va culminar Artur Mas amb Zapatero. El PSOE és el partit amb què hem d'aconseguir precisament que l'Estatut que vam votar sigui el que a la pràctica es

desplegui en plenitud. Què ha passat? Doncs que molt probablement al conjunt d'Espanya estan més a la defensiva respecte a les idees més federals o més de reconeixement de la pluralitat espanyola. La nostra tesi és que els que es neguen a la pluralitat d'Espanya en el fons acabarien trencant-la. El problema no és tan sols amb els independentistes, sinó amb alguns que estimen tant la seva idea d'Espanya que de tant estimar-la la mataran. Els qui creiem en aquesta Espanya plural hem de treballar més i millor perquè hi hagi una majoria dels espanyols que faci seva aquesta idea.

—El PSC pot tenir desgast electoral arran d'aquesta sentència? El ciutadà pot interpretar que aquest òrgan judicial és controlat pel PSOE i el PP.

—Ja es veurà. En aquests moments sabem que tenim unes perspectives electorals molt difícils, però la raó fonamental no és aquesta, sinó una crisi econòmica molt forta, una desocupació molt important i el desànim de l'electorat progressista, que en aquest cas té raons més poderoses –o almenys això ens diuen les enquestes– sobre la situació econòmica que no pas sobre la valoració de la sentència. També veiem que hi ha molta gent a qui ha agradat la reacció del president de la Generalitat arran de la sentència, la fermesa amb què en rebutja el plantejament, la crida a la unitat i el seu compromís per fer valer l'Estatut tal com el vam aprovar els catalans.